

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง อุปกรณ์ประกอบฉากละคร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สร้างงานศิลป์ผ่านละครเวที
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อุปกรณ์ประกอบฉากละคร
รายวิชา ศิลปะ (ทัศนศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง อุปกรณ์ประกอบฉาก (Props)

ความหมาย

อุปกรณ์ประกอบฉาก หรือ Props (ย่อมาจาก) หมายถึง ส่วนประกอบของฉากละครเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินเรื่องราวของบทละคร รวมทั้งเป็นสิ่งมีความหมายและเรื่องราวชีวิตของตัวละคร และยังสามารถสร้างภาพให้สื่อความหมาย บรรยากาศและสภาพแวดล้อมของนักแสดงหรือตัวละครบนเวทีได้

ประเภทของอุปกรณ์ประกอบฉาก แบ่งเป็น 8 ประเภท

1 เครื่องประกอบฉาก

(.....)

สิ่งที่อยู่ติดกับฉากเป็นส่วนหนึ่งของฉากที่ไม่เคลื่อนย้ายไปได้ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ หรือเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ



2 ส่วนประกอบฉาก

(.....)

สิ่งที่อยู่ประกอบฉาก มีน้ำหนักเบา สามารถเคลื่อนย้ายไปมาได้ และยังสามารถทำให้เกิดระยะลึกตื้นในฉากได้ เช่น รั้ว พุ่มไม้ เป็นต้น



3 เครื่องประกอบการแสดง

(.....)

สิ่งของต่าง ๆ ที่นักแสดงสามารถเคลื่อนย้ายไปได้ในที่ต่าง ๆ บนเวที และสื่อถึงบริบทนั้น ๆ ของการแสดง

หน้าที่และบทบาท ของอุปกรณ์ประกอบฉาก



1. แสดงภาพสถานที่

ประเทศ ยุคสมัย ภูมิประเทศ ฤดูกาล เวลา
บรรยากาศของเรื่องและของแต่ละฉาก

2. แสดงสภาพสังคม

เศรษฐกิจ ฐานะ ความเป็นอยู่ของตัวละคร
เช่น ราชวัง กระต่อม เป็นต้น

3. กำหนดขอบเขต

พื้นที่ สำหรับการแสดงบนเวที ทั้งในอาคาร
และนอกอาคาร ระดับความสูงต่ำของ
สถานที่

4. แสดงแนวทางการนำเสนอ

เป็นการนำเสนอแนวคิดของการแสดง
ออกมาเป็นภาพ 3 มิติ ทำให้แนวการแสดง
ชัดเจนขึ้น

5. บ่งบอกอารมณ์และสีส่น

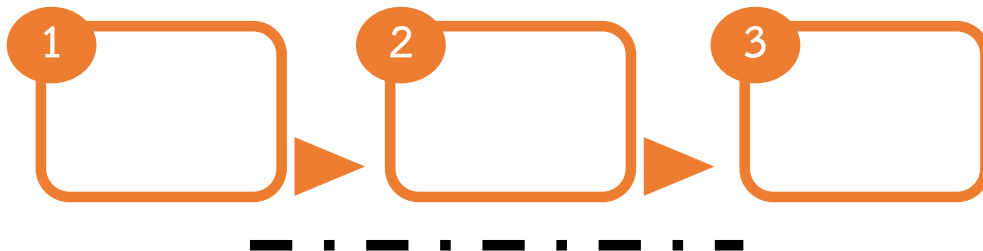
เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าเรื่องราวทั้งหมดเป็น
ประเภทใด

6. แสดงแนวความคิดหลักของเรื่อง

เช่น ในเรื่อง ซูสีไทเฮา มีผ้าสีแดงผืนใหญ่
ห้อยลงมาจากเพดานเป็นรูปหงส์เหนือมังกร
แสดงแนวความคิดหลักของหญิงที่มีอำนาจ
เหนือชาย

ขั้นตอนสร้างอุปกรณ์ประกอบฉาก

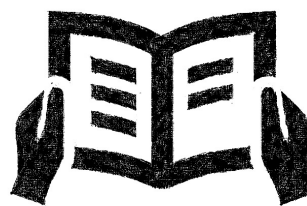
แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้



1. กำแบบร่าง

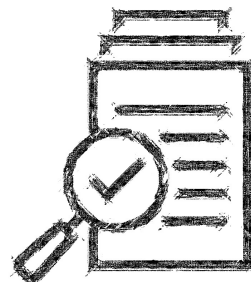
แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนย่อยดังนี้

1) **ศึกษาบทละคร** เพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่องและรู้เรื่องราวในบทละคร เพื่อการออกแบบอุปกรณ์ประกอบฉากที่สอดคล้องกับบทละคร



ศึกษาบทละคร

2) **เลือกอุปกรณ์ที่น่าสนใจ** เมื่อเข้าใจในบทละครแล้ว จากนั้นเลือกอุปกรณ์ประกอบฉากที่คิดว่าน่าสนใจเพื่อมาสร้างอุปกรณ์ประกอบฉาก



เลือกและรวบรวมข้อมูล

3) **รวบรวมข้อมูลสำหรับการออกแบบ** ศึกษาข้อมูลของวัสดุจริง ๆ ที่ต้องการทำในด้านลักษณะ เช่น ขนาด สี พื้นผิวของวัตถุ เป็นต้น ยกตัวอย่างการสร้างอุปกรณ์ประกอบฉากเป็นค้อนของธอร์ ดังนั้น นักเรียนต้องไปศึกษาลักษณะและลวดลายสัดส่วน ความแตกต่างจากค้อนชิ้นอื่น ๆ

4) **การร่างแบบ** ต้องร่างรายละเอียดของอุปกรณ์ประกอบฉากที่ที่ต้องการจะสร้างก่อนเพื่อกำหนดขนาดของอุปกรณ์และลักษณะอื่น ๆ เช่น สีและลวดลาย



ร่างแบบ

2. ประติมากรรมพนักกระดาษ

ประติมากรรมพนักกระดาษ (.....) เป็นศิลปะที่ทำให้กระดาษที่ไม่ใช้แล้วมีคุณค่าขึ้นมาใหม่ เป็นการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติอย่างคุ้มค่า โดยคุณสมบัติของเปเปอร์มาร์เช่สามารถย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ ช่วยลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนการทำเปเปอร์มาร์เช่

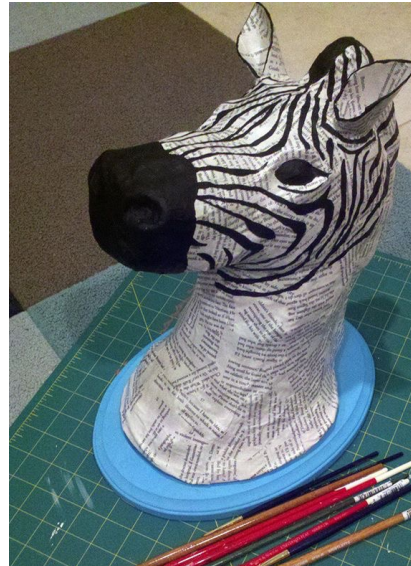
ควรทำพื้นผิวของวัตถุให้เรียบ เพื่อความสะดวกในการระบายสี

ประเภท

ของประติมากรรมพนักกระดาษ

สามารถแบ่งได้ 3 ประเภทดังนี้

1. แบบนูนต่ำ (.....) หมายถึง ประติมากรรมพนักกระดาษที่มีรูปทรงราบมีแผ่นหลังรองรับ มีลักษณะนูนขึ้นมาจากพื้น แต่ต่ำกว่าของจริงตามส่วน เช่น การทำปกสมุด 3 มิติ เป็นต้น



2. แบบนูนสูง (.....) หมายถึง ประติมากรรมพนักกระดาษที่มีรูปทรงสูงมีแผ่นหลังรองรับมีลักษณะนูนขึ้นมาจากพื้นสูงเท่าของจริงตามส่วน แต่ยังคงติดอยู่กับแผ่นหลังไม่ลอยตัว เช่น ตัวเรือนนาฬิกา กรอบกระจก รูปพระจันทร์ ภาพคน หน้ากาก และหัวสัตว์ต่าง ๆ ที่ใช้ติดฝาผนัง ทั้งนี้เพื่อนำมาใช้ประดับตกแต่งฝาผนังในอาคาร เป็นต้น

3. แบบลอยตัว (.....) หมายถึง ประติมากรรมพนักกระดาษที่มีรูปทรงลอยตัวมองเห็นได้รอบด้าน เท่าของจริงตามส่วนที่ติดอยู่เฉพาะส่วนที่เป็นฐานเท่านั้น หรือไม่มีฐานก็ได้ เช่น หุ่นสัตว์ คน ผลิตภัณฑ์ ผัก-ผลไม้ โคมไฟ ภาชนะใส่ของ แก้วและม้าโยก เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อนำมาใช้สวยและวางตกแต่งภายในอาคาร



ขั้นตอนการทำประติมากรรมพนักกระดาษ

แบ่งขั้นตอนออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อยดังนี้

2.1 ชั้นโครงสร้าง

แบ่งออกเป็น 3 รูปแบบดังนี้

2.1.1 แบบไม่มีแกน

- 1) มองรูปร่างโดยรวมของวัตถุที่จะทำว่ามีลักษณะอย่างไร แล้วจึงปั้นกระดาษขึ้นเป็นรูปร่างนั้นและนำมายึดติดกันด้วยเทปกาว
- 2) ตกแต่งเพิ่มเติมจากรูปร่างโดยรวม โดยตกแต่งให้มีลักษณะของ วัตถุจริงที่นำมาเป็นแบบ อาจจะปั้นกระดาษเพิ่มเติมจากรูปร่างเดิม



2.1.2 แบบมีแกน

- 1) การขึ้นโครงสร้างแบบนี้ จะนำวัสดุที่ใกล้เคียงกับอุปกรณ์ที่จะทำมาขึ้นโครง เช่น ใช้ลูกบอลเป็นแกนเพื่อขึ้นโครงรูปร่างของแอปเปิ้ล
- 2) ตัดกระดาษที่ปั้นเป็นก้อนเพื่อต่อเติมจากรูปร่างเดิมตามที่ต้องการ



2.1.3 แบบใช้กระดาษแข็งหรือกระดาษลัง

- 1) ร่างภาพลงบนกระดาษลังหรือกระดาษแข็ง โดยวาดตามรายละเอียดหรือข้อมูลจากการทำแบบร่าง
- 2) ตัดตามที่ร่างโครงร่างเอาไว้
- 3) ประกอบชิ้นส่วนของอุปกรณ์ประกอบฉากละครด้วยกาว และเทปกาว จากนั้นรื้อแห้งและตรวจความแข็งแรงของทุกชิ้นส่วนที่ต่อกัน

2.2 ผนังกระดาษ

แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้



1. ตัดกระดาษเหลือใช้หรือกระดาษหนังสือพิมพ์เป็นชิ้นเล็ก ๆ โดยไม่ควรถัดละเอียดจนเกินไป



2. ผสมกาวกับน้ำในอัตราส่วนกาว 1/ น้ำ 3 และคนเข้าด้วยกัน

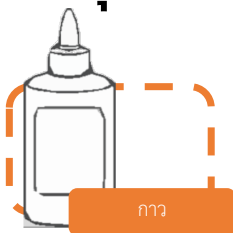


3. ทากาวลงบนโครงสร้างและนำกระดาษที่ตัดเอาไว้มาแปะจนเต็ม



4. นำไปตากแดดให้แห้งสนิท

อุปกรณ์สำหรับสร้างประติมากรรมผนังกระดาษ



Note.....
.....
.....



3. ระบายสี

แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้



3.1 ระบายสีพื้น คือ การระบายสีขาวลงไปให้ทั่วโครงสร้างเพื่อทับลายกระดาษเหลือใช้หรือหนังสือพิมพ์



3.2 การระบายสี แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย

1. การเก็บรายละเอียดของพื้นผิว คือ การระบายสีให้เกิดเป็นพื้นผิวต่างๆ ซึ่งจะใช้เทคนิคต่างกันออกไปตามจุดประสงค์ของผู้สร้างงาน
2. การเก็บรายละเอียดเส้น คือ การวาดเส้นในงานเพื่อนำงานคมชัดชัดขึ้น

